

HATÁROZATOK

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2010. június 23.)

a Franciaország által a *Fonds de prévention des aléas pêche* nevű alapnak és a halászati vállalkozásoknak nyújtott adótámogatásokról (C 24/08 (korábbi NN 38/07) sz. állami támogatás)

(az értesítés a C(2010) 3938. számú dokumentummal történt)

(Csak a francia nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2010/569/EU)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 108. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére ⁽¹⁾,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló szerződésre ⁽²⁾ és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután az érdekelt feleket az említett rendelkezéseknek megfelelően felkérte észrevételeik megtételére ⁽³⁾,

mivel:

1. ELJÁRÁS

- (1) A *Fonds de prévention des aléas pêche* nevű alapnak (a továbbiakban: FPAP) nyújtott támogatások vizsgálata keretében – ennek nyomán született a 2008/936/EK bizottsági határozat ⁽⁴⁾ – a Bizottság arról értesült, hogy külön adózási rendszer vonatkozik az FPAP-ra és tagjaira.
- (2) A 2008. május 20-i határozat meghozatalához vezető eljárás során nem került sor az említett adózási rendszer vizsgálatára, mivel olyan új elemről volt szó, amelyről a hivatalos vizsgálati eljárás megindításakor ⁽⁵⁾ a Bizottságnak nem volt tudomása.
- (3) Ám a Bizottság, mivel jogellenes támogatások létezésére valló, kellően egyértelmű bizonyítékokkal rendelkezett, úgy döntött, hogy előzetes vizsgálat alá veszi ezeket az adótámogatásokat ⁽⁶⁾. Az elemzés nyomán a Bizottság

egy szintén 2008. május 20-án elfogadott határozattal ⁽⁷⁾ hivatalos vizsgálati eljárást indított az említett támogatásokkal szemben.

- (4) A Bizottság felkérte az érdekelt feleket, hogy a közzétételről számított egy hónapon belül nyújtsák be észrevételeiket. Semmilyen, érdekelt harmadik féltől származó észrevétel nem érkezett be.
 - (5) Franciaország 2008. szeptember 8-i levelében benyújtotta a hivatalos vizsgálati eljárás megindítására vonatkozó észrevételeit.
 - (6) Ezenkívül a 2008/936/EK határozat tárgyát képező támogatások visszavételére irányuló eljárás keretében Franciaország azt az információt közölte 2008. november 29-i levelében, hogy az FPAP 2008. február 27-én feloszlott, és az államtól kapott előlegek fennmaradó része visszatérítésre került.
- ### 2. A TÁMOGATÁSOK LEÍRÁSA
- (7) A Bizottság az FPAP működésének és tevékenységének részletes leírása iránt érdeklődők figyelmébe ajánlja a 2008/936/EK határozatot.
 - (8) Az FPAP és annak tagjai javára létrehozott különös adózási rendszer leírása két, az államháztartásért felelős francia minisztériumtól származó levélben szerepel; e leveleket a 2008/936/EK határozat elfogadásához vezető vizsgálati eljárás megindításáról szóló értesítés közzététele nyomán juttatták el a Bizottsághoz ⁽⁸⁾.

⁽⁷⁾ Lásd a 3. lábjegyzetet.

⁽⁸⁾ A nantes-i Ménard, Quimbert et associés ügyvédi iroda ugyanis az FPAP jogtanácsosaként az egyik levélhez, amelyet a hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* megjelent értesítés nyomán küldött a Bizottságnak, csatolt két, az államháztartásért felelős minisztériumtól származó levelet, amely felfedte az FPAP és tagjai javára létrehozott különös adózási rendszer létezését. Az egyik, Alain Lambert aláírásával ellátott levél az államháztartásért és az államháztartási reformért felelős delegált minisztertől, míg a másik, Dominique Bussereau aláírásával ellátott levél az államháztartásért és az államháztartási reformért felelős államtitkártól származott. Mindkét levélnek az FPAP elnöke, Merabet úr a címzettje.

⁽¹⁾ 2009. december 1-jei hatállyal az EK-Szerződés 87. és 88. cikkét az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ.) 107., illetve 108. cikke váltotta fel. A rendelkezések mindkét esetben lényegében változatlanok maradtak. E határozat alkalmazásában az EUMSZ. 107. és 108. cikkére tett utalások adott esetben az EK-Szerződés 87. és 88. cikkére értendők.

⁽²⁾ HL L 1., 1994.1.3., 3. o.

⁽³⁾ HL C 161., 2008.8.25., 19. o.

⁽⁴⁾ HL L 334., 2008.12.12., 62. o.

⁽⁵⁾ HL C 91., 2006.4.19., 30. o.

⁽⁶⁾ NN 38/07.

(9) Az első, 2004. február 5-i keltezésű levél az FPAP létrehozásával függ össze, az FPAP alapító okiratának tervezetét ugyanis a 2004. február 10-én összehívott alapító gyűlésen hagyták jóvá. A levélben a következő olvasható:

„— a szakmai érdekképviselői szervezetként létrehozásra kerülő alap a halászati vállalkozások által befizetett tagdíj és a likviditások befektetéséből származó pénzügyvédelem tekintetében mentesülni fog a társasági adó alól,

— a befizetett tagdíjak a halászati vállalkozások adóköteles eredményéből levonhatók lesznek a tagdíjbefizetés évében. Kivételesen megengedhető lesz, hogy a legkésőbb 2004. március 30-ig befizetett első tagdíjakat a 2003. évi eredményből levonják.”

(10) A levél arra nézve is tartalmaz utalást, hogy milyen összegű levonásokról lehet szó: eszerint a halászati tagvállalkozásoknak az adóköteles jövedelemből levonható éves tagdíja 1 000 és 15 000 EUR között alakul.

(11) A második, 2004. november 28-án kelt levél elsősorban a befizetett tagdíjnak a bevételből történő levonását tárgyalja. Ennek háttérében az FPAP és annak tagjai között létrejött garanciaszerződés módosítása áll, amely lehetővé tenné, hogy a befizetett, de fel nem használt tagdíjakat a tagok részére visszafizessék.

(12) A levélben a következő szerepel:

„— a módosult szerződés alapján befizetett tagdíjak befizetésük évében levonhatók, évente és tagonként 10 000 EUR erejéig, amely összeghatárhoz hozzáadódik a 40 000 és 80 000 EUR közötti sávba eső nyereséghányad 25 %-a,

— a fenti összeghatáron túli olyan tagdíjbefizetések, amelyekre egy, az alap által szervezett garanciaprojekt címén kerül sor, teljes egészükben levonhatók a tagok adóköteles jövedelméből a befizetés évében.”

(13) A levél hozzáteszi, hogy 2006 végén meg kell vonni „*a kísérlet mérlegét*”, és „*meg kell vizsgálni, hogy milyen kiigazításokra lehet szükség*”. Vagyis az adózási rendszert nem állandó jelleggel vezették be.

(14) Ezenkívül, noha a 2004. november 28-i levél értelmében a tagdíjak befizetésük évében vonhatók le az adóköteles jövedelemből, semmi nem utal arra, hogy a 2004 elején (március végéig) befizetett tagdíjaknak a 2003. évi jövedelemből való levonása – amelyet a 2004. február 5-i levél említ – kérdésessé vált volna.

(15) A fent említett két levélből az következik, hogy a pénzügyminisztérium által az FPAP és annak tagjai javára létrehozott adózási rendszernek két vetülete van:

— egyfelől az FPAP mentesül a társasági adó alól,

— másfelől az FPAP tagjai levonhatják adóköteles jövedelmükből az alapba befizetett hozzájárulásait.

3. A HIVATALOS VIZSGÁLATI ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁNAK INDOKAI

(16) A Bizottság úgy ítélte meg, hogy a francia hatóságok által az FPAP és annak tagjai javára bevezetett adózási rendszert – ahogy a C-9/06 ügy esetében is – az állami támogatásokra vonatkozó rendszer szempontjából annak fényében kell elemezni, hogy milyen előnyökkel járt egyfelől magára az FPAP-ra nézve, másfelől a halászati tagvállalkozásokra nézve.

3.1. Az állami támogatás megléte

3.1.1. Állami támogatás az FPAP javára

(17) Miként a 2008/936/EK határozatban kifejtésre került, az FPAP-t a közösségi versenyjog szerint vállalkozásnak kell tekinteni. Ebből a szempontból közömbös, hogy az FPAP nem haszonszerzési céllal, illetve érdekképviselői szervezatként működött.

(18) Következésképpen a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a francia hatóságok által az FPAP javára bevezetett adózási rendszer kettős előnnyel járt az FPAP számára a kőolajtermékek határidős piacán tevékenykedő többi magánbefektetőhöz képest:

— egyfelől a (9) preambulumbekzdésben említett társaságiadó-mentesség révén az FPAP mentesül azon közterhek egy részének a befizetése alól, amelyek az ezen a területen tevékenykedő vállalkozások költségvetését egyébként terhelik,

— másfelől az FPAP tagságának biztosított adókedvezmény, bármilyen természetű is, az FPAP bevételeihez való hozzájárulásra ösztönöz; ezáltal az FPAP növelheti likviditását, míg az ugyanezen a területen tevékenykedő többi vállalkozás nem részesül ilyen mechanizmusban.

(19) Előzetes vizsgálata nyomán a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a (17) preambulumbekzdés szerinti előnyt az állam nyújtotta, és hogy ez állami bevételekről való lemondással járt együtt.

(20) Végezetül az FPAP – a (17) preambulumbekzdésben említett adóügyi intézkedések révén – pénzügyi előnyhöz jutott a határidős piacokon tevékenykedő többi társasághoz képest, Franciaországban és a többi tagállamban egyaránt.

(21) A hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság azt is kijelentette, hogy abból a feltételezésből indult ki, miszerint a Code général des impôts⁽⁹⁾ (általános adótörvénykönyv) 206. cikke (1a) bekezdése szolgált az FPAP nyereségadó-mentességének jogalapjául, annak rendelkezései alapján ugyanis a szakmai érdekképviselők bizonyos feltételekkel adómentességet élvezhetnek. E körülmények között elképzelhető, hogy az FPAP az iparüzési adó alól is mentesült ugyan ezen törvénykönyv 1447. cikke alapján, az abban előírt mentesség hatálya ugyanis az említett törvénykönyv 206. cikke (1a) bekezdése szerinti mentesség hatálya alá tartozó szervezetekre terjed ki.

3.1.2. Állami támogatás a halászati vállalkozások javára

(22) A (17) preambulumbekkezdésben említett pénzügyi előny révén a halászati tagvállalkozások kedvezményes áron szerezhetik be üzemanyagot, az FPAP által a kőolajtermékek határidős piacain folytatott tevékenységnek köszönhetően.

(23) Az FPAP részére befizetett tagdíjnak a jövedelemből való levonhatósága révén csökkent a halászati vállalkozások költségvetését terhelő közteher. A tagdíj levonásának lehetőségéről az államháztartásért felelős minisztérium döntött; ezért ez a lehetőség az államnak tudható be.

(24) A (22) preambulumbekkezdés szerinti levonás lehetőségével élő vállalkozások pénzügyi előnyben részesültek az Európai Unió többi halászati vállalkozásához képest. Ugyanígy kimutatható, hogy ez a pénzügyi előny érintette a tagállamok közötti kereskedelmet, és a versenyt torzította, vagy azzal fenyegetett. Ezért az EUMSZ. 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősül.

(25) Másfelől – tekintettel a szintén a C-9/06. sz. támogatás hivatalos vizsgálati eljárása keretében rendelkezésre bocsátott Mode d'emploi détaillé du Fonds de prévention des aléas pêche (Részletes útmutató az FPAP-hoz) című dokumentumban foglalt információkra – a Bizottság megállapította, hogy amennyiben a következő évi becsült üzemanyag-fogyasztás függvényében, bevallás alapján megállapított FPAP-tagdíj kiszámítása a ténylegesnél nagyobb fogyasztás alapján történt, a hajózási vállalkozó az adólevonás teljes összegére jogosult maradt. Ez a rendszer tehát a hajózási vállalkozásokat vélhetően arra ösztönözte, hogy saját igényeiket túlbecsüljék, pusztán azért, hogy adólevonásban részesülhessenek.

(26) Ugyanezen dokumentum alapján a Bizottság azt is megállapította, hogy egyes olyan tagvállalkozások, amelyeknek a tevékenysége nem függött össze a halászattal, de amelyek „készek voltak a szervezet eszmei támogatására”, szintén adólevonásban részesülhettek az FPAP-

ba befizetett hozzájárulásaik után, még akkor is, ha e hozzájárulások semmilyen garanciakockázathoz nem voltak hozzárendelve.

3.2. A közös piaccal való összeegyeztethetőség

(27) A Bizottság e kérdésben a 2008/936/EK határozatban kifejtett elemzésre hagyatkozott. A Bizottság úgy vélte, hogy jelen esetben az FPAP-nak és a halászati vállalkozásoknak nyújtott működési támogatásokról van szó, és hogy sem az EUMSZ., sem az állami támogatásokat érintő bizottsági jogi aktusok nem tartalmazznak olyan rendelkezést, amely e támogatásoknak a belső piaccal való összeegyeztethetőségére engedne következtetni.

(28) Következésképpen a Bizottság értesítette Franciaországot, hogy komoly kételyei vannak e támogatásoknak a belső piaccal való összeegyeztethetősége felől.

4. FRANCIAORSZÁG ÉSZREVÉTELEI

4.1. A halászati vállalkozásokra vonatkozó adóintézkedés

(29) Franciaország úgy véli, hogy a halászati vállalkozások javára bevezetett adóügyi intézkedések nem állami támogatások, mivel a halászati vállalkozások FPAP-tagdíjbefizetései a tevékenységük gyakorlásával összefüggő általános kiadások körébe tartoznak. Márpedig a Code général des impôts 39. cikke értelmében e terhek levonhatók az adóköteles jövedelemből. E tagdíjak levonása tehát egy általános intézkedés végrehajtását jelenti, s ilyen módon nem tekintendő állami támogatásnak.

(30) Franciaország elismeri, hogy a (7) preambulumbekkezdésben említett levelek semmilyen információt nem tartalmaztak a tagdíj-visszatérítések rendszeréről. Franciaország szerint azonban mindebből nem következik, hogy e visszatérítés adókövetkezmény nélküli volt. Az adóköteles eredmény megállapításának közjogi alapelvei értelmében ugyanis az FPAP halászati tagvállalkozásai részére visszatérített tagdíjbefizetések vállalkozási nyereségadó alapjául szolgáló jövedelemnek minősülnek. Franciaország azt is megjegyzi, hogy a garanciaszerződés szerinti küszöbérték feletti üzemanyagár esetén az FPAP tagvállalkozásainak nyújtott ellentételezés nyereségadó-köteles jövedelemnek minősült. Ezért a tagvállalkozásoknak nem állt érdekében túlbecsülni fedezeti szükségleteiket, hiszen ez további adófizetési kötelezettséggel járt volna.

(31) Franciaország továbbá rámutat arra, hogy egy támogatási intézkedés célzott volta indokolható a rendszer természetével és szellemével. Vagyis létezhetnek jogos indokok a megkülönböztetett bánásmódra, és így adott esetben az ebből eredő kedvezmények nyújtására. Franciaország azonban semmilyen érvet nem hoz fel, amely jelen esetben indokolhatná a halászati vállalkozások megkülönböztetett elbánásban való részesítését.

⁽⁹⁾ Letölthető a következő internetcímen: <http://www.legifrance.gouv.fr/initRechCodeArticle.do>

4.2. Az FPAP-ra vonatkozó adóintézkedés

- (32) Franciaország álláspontja szerint az FPAP társaságiadómentességét az indokolta, hogy nem haszonszerzési céllal, szakmai érdekképviselői szervezetként működött.
- (33) Franciaország megjegyzi, hogy ez összhangban van az európai uniós joggal. A társasági adó ugyanis éppen a haszonszerzési céllal folytatott tevékenységek megadóztatására irányul. Franciaország emlékeztet arra, hogy ugyanezen elv alapján maga a Bizottság is – az állami támogatási szabályoknak a vállalkozások közvetlen adóztatásával kapcsolatos intézkedésekre történő alkalmazásáról szóló közleményében⁽¹⁰⁾ (a továbbiakban: a közvetlen adóztatással kapcsolatos közlemény) – arra a megállapításra jutott, hogy az adórendszer természetével indokolható a nem haszonszerzési céllal működő vállalkozások mentesítése a nyereségadó alól.

5. ÉRTÉKELÉS

- (34) Az eljárás megindításáról szóló határozatban kifejtett értékelést felül kell vizsgálni és ki kell egészíteni a Franciaország által 2008. szeptember 8-án és 2008. november 29-én tett észrevételekre (lásd az (5) és (6) preambulumbekendést) való figyelemmel.
- (35) Az elemzés az FPAP azon kettős célja szempontjából történik, hogy egyfelől pénzügyi opciókat szerezzen a kőolaj és származtatott termékei határidős piacain, másfelől pedig a halászati tagvállalkozásoknak kifizesse a havi átlagos referenciaár és a „maximális fedezeti ár”, illetve – időszaktól függően – a literenkénti 30 eurocentes ár közötti különbséget.

5.1. A halászati vállalkozásokra vonatkozó adóintézkedés

- (36) Az adóintézkedés abból áll, hogy a halászati vállalkozások levonhatják adóköteles jövedelmükből az FPAP-tagdíjbefizetéseik összegét.
- (37) Franciaország szerint ez a levonás nem állami támogatás, mivel e tagdíjbefizetések a vállalkozások általános működési költségeinek körébe tartoznak, a francia adórendszer pedig e költségeknek az adóköteles jövedelemből való levonását írja elő. Eszerint tehát egy általános intézkedés végrehajtásáról van szó, s ilyen módon a levonás nem tekintendő állami támogatásnak.
- (38) A Bizottság megállapítja, hogy az általános költségek a *Code général des impôts* 39. cikke értelmében valóban levonhatók a vállalkozások eredményéből. Olyan, általános intézkedésről van tehát szó, amely minden vállalkozásra alkalmazandó, annak tevékenységi körétől függetlenül. A levonás lehetősége tehát az adóintézkedések azon kategóriájába tartozik, amellyel minden gazdasági szereplő élhet, és amelyet a közvetlen adóztatással kapcsolatos közlemény 13. pontja említ. Ezen gondolatmenet szerint tehát az ilyen intézkedés, mivel valamennyi vállalkozásra és valamennyi termékre egyaránt vonatkozik, nem minősül állami támogatásnak.

(39) Franciaország kifejtette, hogy a kiadásoknak általános költségként való levonhatósága a kiadások céljától függ. Ha a kiadások a társaság érdekében merültek fel, elvben levonhatók. A szakmai szervezetek (érdekképviselői szervezetek, kereskedelmi kamarák stb.) részére befizetett tagdíjak *per definitionem* a vállalkozás érdekében felmerülő költségek, így azok minden esetben levonhatók az adóköteles eredményből. Mivel az FPAP szakmai érdekképviselői szervezet, a tagdíjnak az adóból való levonása ezt a logikát követi.

(40) Ezenkívül a Bizottság a 2008/936/EK határozat (20) preambulumbekendésében megállapítja, hogy az „FPAP tehát kölcsönbiztosítási szervezetként alakult meg, a tagdíj fejében számos szolgáltatást kínálva a tagoknak”.

(41) Márpedig a biztosítási díj olyan költség, amelyet egy vállalkozás azért visel, hogy különféle kockázatok ellen védelmet szerezzen. A kőolaj árfolyamának ingadozása is ilyen kockázat lehet. A szóban forgó költség közvetlenül kapcsolódik a szakmai tevékenység folytatásához, és nem járul hozzá a vállalkozás eszközállományának növekedéséhez; így az általános költség jogcímén szintén levonható az adóköteles jövedelemből. Úgy tekinthető tehát, hogy az FPAP részére befizetett, a kőolajárfolyam-ingadozás kockázatához hozzárendelt tagdíjak Franciaországban a *Code général des impôts* 39. cikke értelmében levonhatók a vállalkozások eredményéből. Eszerint tehát valóban egy általános intézkedés végrehajtásáról van szó. Az adóból való levonás lehetősége tehát ez esetben nem minősül állami támogatásnak.

5.2. Az FPAP-ra vonatkozó adóintézkedés

(42) A Bizottság megállapítja, hogy az FPAP 2008. február 27-én feloszlott. Ugyanakkor hatályukat veszítették az FPAP javára bevezetett adózási rendelkezések is.

(43) A Bizottság azt is megállapítja, hogy a felszámolási eljárás nyomán az FPAP végleg beszüntetett minden gazdasági tevékenységet. Az FPAP tevékenységei és eszközei nem kerültek át más vállalkozáshoz. Ezenkívül a feloszlás pillanatában esetlegesen az FPAP birtokában lévő vagyon az OFIMER államilag finanszírozott szervezeten keresztül visszakérült az államhoz.

(44) Mindezek alapján a Bizottság úgy véli, hogy még abban az esetben is, ha az FPAP javára bevezetett adóügyi intézkedések előnyhöz juttatták az FPAP-t és torzították a versenyt, a feltételezett torzulás véget ért akkor, amikor az FPAP beszüntette tevékenységeit és a részére nyújtott kedvezmények megszűntek. E körülmények között minden gyakorlati hatást nélkülözne, ha a Bizottság határozatban foglalna állást arról, hogy volt-e adókedvezmény, és adott esetben az összegegyeztetendő volt-e a belső piaccal.

(45) Következésképpen az EUMSZ. 108. cikk (2) bekezdése értelmében megindított hivatalos vizsgálat tárgyatlanává vált.

⁽¹⁰⁾ HL C 384., 1998.12.10., 3. o., (25) bekezdés.

6. KÖVETKEZTETÉS

(46) Az 5.1. szakaszban kifejtett elemzés alapján a Bizottság megállapítja, hogy az FPAP tagjainak nyújtott adókedvezmények nem minősülnek állami támogatásnak az EUMSZ. 107. cikkének (1) bekezdése értelmében.

(47) Az 5.2. szakaszban kifejtett megfontolások alapján a Bizottság megállapítja, hogy az FPAP-vel szemben indult eljárás tárgytalan,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Franciaország által a halászati vállalkozások javára hozott adóintézkedések nem minősülnek állami támogatásnak az EUMSZ. 107. cikkének (1) bekezdése értelmében.

2. cikk

Az FPAP javára hozott adóintézkedésekkel szemben az EUMSZ. 108. cikkének (2) bekezdése alapján indult hivatalos vizsgálati eljárás lezárult.

3. cikk

Ennek a határozatnak Franciaország a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2010. június 23-án.

a Bizottság részéről
Maria DAMANAKI
a Bizottság tagja
